

Naturfag barnetrinn 1-2

Forskerspiren

Ny læreplan	Tidligere læreplan
stille spørsmål, samtale og filosofere rundt naturopplevelser og menneskets plass i naturen	Samme som før
bruke sansene til å utforske verden i det nære miljøet	Samme som før
beskrive, illustrere og samtale om egne observasjoner fra forsøk og fra naturen	beskrive egne observasjoner fra forsøk og fra naturen
gjenkjenne faresymbol for farlige stoffer og for farlig lys	Nytt kompetansemål

Mangfold i naturen

Ny læreplan	Tidligere læreplan
gjennomføre aktiviteter i nærområdet for å lære om naturen og samtale om hvorfor dette er viktig	delta i ulike aktiviteter ute i naturen og fortelle om det som er observert
bruke observasjoner til å beskrive kjennetegn ved årstidene og fortelle om hvordan man i samisk kultur deler inn året	beskrive noen viktige kjennetegn ved de fire årstidene ved å observere naturen
gjenkjenne og beskrive noen plante- og dyrearter i nærområder og sortere dem i grupper	gjenkjenne og beskrive noen plante- og dyrearter og sortere dem

Kropp og helse

Ny læreplan	Tidligere læreplan
sette navn på og beskrive funksjonen til noen ytre og indre deler av menneskekroppen	Samme som før
samtale om grensesetting, forståelse og respekt for egen og andres kropp	Nytt kompetansemål
beskrive og samtale om sansene og bruke dem bevisst i observasjoner ved aktiviteter ute og inne	beskrive og samtale om sansene og bruke dem bevisst ved aktiviteter ute og inne

Fenomener og stoffer

Ny læreplan	Tidligere læreplan
beskrive og illustrere hvordan jorda, månen og sola beveger seg i forhold til hverandre, og fortelle om årstider, døgnet og månefaser	beskrive hvordan jorda, månen og sola beveger seg i forhold til hverandre
beskrive og sortere stoffer etter observerbare kjennetegn	sortere ulike stoffer etter lett observerbare kjennetegn og fortelle om kjennetegnene
gjøre forsøk med vann og lys og samtale om observasjonene	Samme som før

Teknologi og design

Ny læreplan	Tidligere læreplan
lage gjenstander som kan bevege seg ved hjelp av vann eller luft, og samtale om hvordan de virker	lage gjenstander som kan bevege seg ved hjelp av vann eller luft og fortelle om det de har laget
lage gjenstander som bruker refleksjon av lys, og samtale om hvordan de virker	lage gjenstander som bruker refleksjon av lys og fortelle om det de har laget

Naturfag barnetrinn 3-4

Forskerspiren

Ny læreplan	Tidligere læreplan
bruke naturfaglige begreper til å beskrive og presentere egne observasjoner, foreslå og samtale om mulige forklaringer på det man har observert	bruke naturfaglige begreper til å beskrive og presentere egne observasjoner på ulike måter
bruke måleinstrumenter, systematisere data, vurdere om resultatene er rimelige, og presentere dem med eller uten digitale hjelpemidler	bruke enkle måleinstrumenter til undersøkelser innhente og systematisere data og presentere resultatene med og uten digitale hjelpemidler
skrive rapporter og beskrivelser, revidere innhold etter tilbakemelding, vurdere innholdet i andres tekster og lage enkle digitale sammensatte tekster	Nytt kompetansemål
innhente og bearbeide informasjon om naturfaglige tema fra ulike kilder og oppgi kildene	Nytt kompetansemål

Mangfold i naturen

Ny læreplan	Tidligere læreplan
samtale om og sammenligne livssyklusen til noen plante- og dyrearter	samtale om livssyklusen til noen plante- og dyrearter
observere, registrere og beskrive endringene som skjer med et tre eller en annen flerårig plante over tid	observere og notere hva som skjer med et tre eller en annen flerårig plante over tid
beskrive leveviset til noen utdødde dyregrupper ved å samle og systematisere informasjon fra ulike kilder	samle og systematisere informasjon og beskrive noen utdødde dyrearter og dyregrupper og hvordan de levde
fortelle om dyr i nærområdet, diskutere dyrevelferd og skille mellom meninger	fortelle om dyr og samtale om hva god dyrevelferd er
undersøke biologisk nedbryting og beskrive et kretsløp i naturen	gi eksempel på et kretsløp i naturen med utgangspunkt i biologisk nedbrytning (fra <i>Fenomener og stoffer</i>)
praktisere kildesortering og diskutere hvorfor kildesortering er viktig	beskrive hvordan og drøfte hvorfor vi kildesorterer (fra <i>Fenomener og stoffer</i>)
beskrive hva som kan gjøres for å ta vare på naturen i nærområdet, og argumentere for omsorgsfull framferd i naturen	argumentere for forsvarlig framferd i naturen

Kropp og helse

Ny læreplan	Tidligere læreplan
	samtale om utviklingen av menneskekroppen fra befruktning til voksen (flyttet til 5.-7. trinn)
beskrive i hovedtrekk hvordan menneskekroppen er bygd opp	beskrive i hovedtrekk hvordan menneskekroppen er bygd opp, og funksjonen til noen indre organer
beskrive form og funksjon til fordøyelsessystemet	Nytt kompetansemål
beskrive skjelettet og muskler og gjøre rede for hvordan kroppen kan bevege seg	beskrive skjelettet og muskler og gjøre greie for hvordan kroppen kan bevege seg (fra 5.-7. trinn)
forklare hvorfor vi vaksinerer mot noen sykdommer, og bruke informasjon fra brosjyrer og digitale tekster til å beskrive en vanlig sykdom og hvordan den kan forebygges	beskrive noen vanlige barnesykdommer og hva vaksinerer er
observere og beskrive hvordan kroppen reagerer i ulike situasjoner, og samtale om ulike følelsesmessige reaksjoner og sammenhengen mellom fysisk og psykisk helse	observere og beskrive hvordan kroppen reagerer i ulike situasjoner samtale om ulike følelsesmessige opplevelser og reaksjoner og sammenhengen mellom fysisk og psykisk helse

Fenomener og stoffer

Ny læreplan	Tidligere læreplan
	beskrive hvordan og drøfte hvorfor vi kildesorterer (se <i>Mangfold i naturen</i>)
	gi eksempel på et kretsløp i naturen med utgangspunkt i biologisk nedbrytning (se <i>Mangfold i naturen</i>)
lage en digital sammensatt tekst om noen av planetene i vårt solsystem ved å finne informasjon og oppgi kilder	finne informasjon med og uten digitale verktøy og fortelle om noen av planetene i vårt solsystem (fra <i>Verdensrommet</i>)
gjenkjenne og utpeke noen stjernebilder, og gjengi og samtale om myter og sagn knyttet til stjernehimmelen og nordlys i samisk og norsk tradisjon	gjenkjenne noen stjernebilder og beskrive fenomener som kan observeres på himmelen (fra <i>Verdensrommet</i>) gjengi myter og sagn knyttet til stjernehimmelen og nordlys i norsk og samisk tradisjon (fra <i>Verdensrommet</i>)
gjennomføre forsøk som viser at stoffer og stoffblandinger kan endre karakter når de blir utsatt for ulike påvirkninger	gjennomføre forsøk som viser at stoffer kan endre karakter når de blir utsatt for ulike påvirkninger
utforske fenomener knyttet til luft og lyd, beskrive observasjonene og foreslå forklaringer	gjøre forsøk med luft og lyd og beskrive observasjonene

registrere og beskrive egne observasjoner av vær, måle temperatur og nedbør og framstille resultatene grafisk	beskrive egne observasjoner av vær og skyer og måle temperatur og nedbør foreta relevante værmålinger og presentere resultatene med og uten digitale hjelpemidler (fra 5.-7. trinn)
---	--

Teknologi og design

Ny læreplan	Tidligere læreplan
planlegge, bygge og teste enkle modeller av byggkonstruksjoner og dokumentere prosessen fra idé til ferdig produkt med tekst og illustrasjoner	planlegge, bygge og teste enkle modeller av byggkonstruksjoner og dokumentere prosessen fra idé til ferdig produkt
beskrive konstruksjoner og diskutere hvorfor noen konstruksjoner er mer stabile og tåler større belastning enn andre	beskrive konstruksjoner og samtale om hvorfor noen er mer stabile og tåler større belastning enn andre
gjenkjenne og beskrive bærende strukturer i ulike byggverk i nærmiljøet	gjenkjenne og sammenligne bærende strukturer i ulike byggverk i nærmiljøet

Naturfag barnetrinn 5-7

Forskerspiren

Ny læreplan	Tidligere læreplan
formulere naturfaglige spørsmål om noe eleven lurer på, foreslå mulige forklaringer, lage en plan og gjennomføre undersøkelser	formulere spørsmål om noe han eller hun lurer på, lage en plan for å undersøke en selvformulert hypotese, gjennomføre undersøkelsen og samtale om resultatet
samtale om hvorfor det i naturvitenskapen er viktig å lage og teste hypoteser ved systematiske observasjoner og forsøk, og hvorfor det er viktig å sammenligne resultater	forklare hvorfor det er viktig å lage og teste hypoteser ved systematiske observasjoner og forsøk, og hvorfor det er viktig å sammenligne resultater
bruke digitale hjelpemidler til å registrere, bearbeide og publisere data fra eksperimentelt arbeid og feltarbeid	bruke digitale hjelpemidler og naturfaglig utstyr ved eksperimentelt arbeid og feltarbeid publisere resultater fra egne undersøkelser ved å bruke digitale verktøy
trekke ut og bearbeide naturfaglig informasjon fra tekster i ulike medier og lage en presentasjon	trekke naturfaglig informasjon ut fra enkle naturfaglige tekster i ulike medier
lese og forstå faremerking på hverdagsprodukter	Nytt kompetansemål

Mangfold i naturen

Ny læreplan	Tidligere læreplan
planlegge og gjennomføre undersøkelser i minst ett naturområde, registrere observasjoner og systematisere resultatene	planlegge og gjennomføre undersøkelser i noen naturområder i samarbeid med andre
undersøke og beskrive blomsterplanter og forklare funksjonene til de ulike plantedelene med tekst og illustrasjon	undersøke og beskrive blomsterplanter og forklare funksjonene til de ulike plantedelene
	beskrive kjennetegn ved virveldyr og forklare funksjonen til de viktigste organene (tatt ut)
undersøke og diskutere noen faktorer som kan påvirke frøspiring og vekst hos planter	undersøke og beskrive faktorer som påvirker frøspiring og vekst hos planter
beskrive kjennetegn på noen plante-, sopp- og dyrearter og ordne dem systematisk	beskrive kjennetegn til et utvalg av plante-, sopp- og dyrearter og fortelle hvordan disse er ordnet systematisk
fortelle om hvordan noen planter, sopp og dyr brukes i ulike tradisjoner, blant annet den samiske, og diskutere om bruken er bærekraftig	fortelle om hvordan noen plante-, sopp- og dyrearter brukes i ulike tradisjoner, blant annet den samiske

Kropp og helse

Ny læreplan	Tidligere læreplan
beskrive utviklingen av menneskekroppen fra befruktning til voksen	samtale om utviklingen av menneskekroppen fra befruktning til voksen (fra 3.-4. trinn)
forklare hva som skjer under puberteten og samtale om ulike kjønnsidentitet og variasjon i seksuell orientering	Samme som før
beskrive i hovedtrekk hjerte- og lungesystemet og hvilken funksjon det har i kroppen	beskrive de viktigste organene i menneskekroppen og deres funksjoner
	beskrive skjelettet og muskler og gjøre greie for hvordan kroppen kan bevege seg (flyttet til 3.-4. trinn)
forklare hvordan kroppen selv beskytter seg mot sykdom, og hvordan man forebygger og behandler infeksjonssykdommer	forklare hvordan kroppen beskytter seg mot sykdom (fra 8.-10. trinn) beskrive hvordan man kan forebygge og behandle infeksjonssykdommer (fra 8.-10. trinn)
samle informasjon og tallmateriale og diskutere helseskader som kan oppstå ved bruk av ulike rusmidler	samle informasjon om og diskutere helseskader som kan oppstå ved bruk av ulike rusmidler

Fenomener og stoffer

Ny læreplan	Tidligere læreplan
	beskrive solsystemet vårt og naturvitenskapens teorier for hvordan jorda har blitt til (tatt ut)
bruke animasjoner og andre modeller til å beskrive planetenes og månens bevegelser, og forklare hvordan årstider og månefaser oppstår	beskrive en modell for solsystemet og hvordan denne kan forklare observerte fenomener, inkludert dag og natt, månefaser og solas bevegelse over himmelen
beskrive hvordan noen mineraler og bergarter har blitt dannet, og undersøke noen typer som finnes i nærområdet	undersøke og beskrive sentrale egenskaper ved noen mineraler og bergarter og hvordan de har blitt dannet
gjøre rede for bruken av noen energikilder før og nå, og innhente informasjon og statistikk fra ulike kilder for å beskrive og diskutere mulige konsekvenser av energibruken for miljøet lokalt og globalt	gjøre greie for bruk av noen energikilder før og nå og beskrive konsekvenser for miljøet lokalt og globalt
forklare begrepet klima, kjenne til noen årsaker til klimaendringer og undersøke og registrere konsekvenser av ekstremvær	Nytt kompetansemål
	foreta relevante værmålinger og presentere resultatene med og uten digitale hjelpemidler (flyttet til 3.-4. trinn)

undersøke fenomener knyttet til lyd, hørsel og støy, diskutere observasjonene og forklare hvordan lyd kan skade hørselen	gjennomføre forsøk med lyd, hørsel og støy, beskrive og forklare resultatene og hvordan vi kan skjerme oss mot uønsket lyd
gjøre forsøk med magnetisme og elektrisitet og forklare og presentere resultatene	gjennomføre forsøk med magnetisme og elektrisitet, beskrive og forklare resultatene
beskrive sentrale egenskaper ved gasser, væsker, faste stoffer og faseoverganger ved hjelp av partikkelmodellen	Samme som før
forklare hvordan stoffer er bygd opp, og hvordan stoffer kan omdannes ved å bruke begrepene atomer og molekyler	Samme som før
gjennomføre forsøk med ulike kjemiske reaksjoner og beskrive hva som kjennetegner dem	gjennomføre forsøk med kjemiske reaksjoner og forklare hva som kjennetegner disse reaksjonene

Teknologi og design

Ny læreplan	Tidligere læreplan
planlegge, bygge og teste mekaniske leker og forklare prinsipper for mekaniske overføringer	planlegge, bygge og teste mekaniske leker, beskrive ulike bevegelser i lekene og prinsipper for mekaniske overføringer
planlegge, lage og teste enkle produkter som gjør bruk av elektrisk energi, og reklamere for ferdig framstilt produkt	planlegge, bygge og teste enkle produkter som gjør bruk av elektrisk energi, forklare virkemåten og beskrive prosessen fra idé til ferdig framstilt produkt
beskrive livsløpet til et produkt og diskutere i hvilken grad produktet er forenelig med bærekraftig utvikling	Nytt kompetansemål
	gjøre greie for hvordan man gjennom tidene har brukt overføring av bevegelse til å utnytte energi i vind og vann (tatt ut)